

6 Ochrona przed powodzią.

6.1 Wskazanie terenów zagrożonych powodzią.

Zgodnie z Art. 82. ustawy Prawo wodne obszary zagrożone powodzią obejmują:

- obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią (np. między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu rzeki),
- obszary potencjalnego zagrożenia powodzią (tereny narażone na przelanie się wód przez koronę wału lub zalanie w przypadku zniszczenia odcinka wału i zagrożone zniszczeniem budowli piętrzących), które w drodze rozporządzenia może określić minister właściwy ds. gospodarki wodnej,
- obszary nieobwałowane, narażone na niebezpieczeństwo powodzi (zgodnie z ustawą Prawo wodne dla obszarów tych Dyrektor właściwego RZGW sporządzi studium określające m.in.: granice obszarów bezpośredniego zagrożenia uwzględniające częstotliwość występowania powodzi, ukształtowanie dolin rzecznych i tarasów zalewowych, strefę przepływów wezbrań powodziowych, tereny zagrożone osuwiskami oraz depresyjne i bezodpływowe), do czasu opracowania ww. studium w akcji powodziowej uwzględnia się obszary określone w operacie przeciwpowodziowym dla byłego woj. kieleckiego z 1989 r., który winien być uwzględniony w planowaniu miejscowym.

Ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej. W województwie świętokrzyskim nadal obowiązuje Rozporządzenie Wojewody Kieleckiego Nr 11/92 z dn. 21.12.1992 r. dotyczące gospodarki na terenach zalewowych rzek nieobwałowanych. Głównym kierunkiem działań w tym zakresie będzie ograniczanie i eliminowanie zabudowy z obszarów zagrożonych osiągnane poprzez:

- uwzględniania zasięgu tych obszarów oraz obowiązujących w ich obrębie warunków ochrony przeciwpowodziowej w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin, planach miejscowych oraz decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów,
- uzgadniania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów w zakresie problematyki przeciwpowodziowej z Dyrektorem właściwej RZGW i Wojewodą.

6.2 Niezbędne działania dla ochrony przeciwpowodziowej.

Dla ochrony przeciwpowodziowej (ochrona ludzi i mienia) konieczne jest zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód z rezerwą powodziową (na terenie powiatu kieleckiego warunki te spełnia zbiornik Chańcza), realizację nowych, odpowiednie kształtowanie zagospodarowania przestrzennego terenów zagrożonych powodzią oraz działania organizacyjne mające na celu:

- obserwację przepływów i wczesne ostrzeżenie,
- szczegółowe rozpoznanie miejsc szczególnie zagrożonych powodzią,
- dokonywanie wiosennych przeglądów urządzeń wodnych, rowów, przepustów, studzienek ściekowych oraz podejmowanie prac mających na celu udrażnianie w/w obiektów,
- doposażenie jednostek ratowniczo-gaśniczych w sprzęt niezbędny do ratownictwa wodnego,

- utworzenie magazynu interwencyjnego sprzętu ratowniczego w powiecie,
- zapewnienie technicznych środków łączności radiowo-telefonicznej w gminach i powiecie.

W planowaniu ochrony przeciwpowodziowej oraz w działaniach operacyjnych na szczeblu lokalnym niezbędne jest utrzymanie systemów melioracji szczegółowej w odpowiednim stanie (drożność) i umożliwiającym szybkie odprowadzenie wód powodziowych, z uwzględnieniem potrzeb ochronnych całej zlewni, a nie tylko gminy czy powiatu. Stąd konieczne jest ściśle powiązanie lokalnych planów ochrony przeciwpowodziowej z planami i strategiami przygotowanymi dla zlewni lub dorzecza. Ważna będzie również edukacja i informacja przeciwpowodziowa. Mieszkańcy i użytkownicy terenów zagrożonych powinni być systematycznie informowani o:

- potencjalnym i rzeczywistym zasięgu powodzi,
- lokalnym systemie ochrony przeciwpowodziowej,
- właściwych sposobach zachowania się podczas powodzi,
- metodach zabezpieczenia się w tym okresie,
- metodach zabezpieczenia budynków przed powodzią,
- metodach likwidacji jej skutków.

Jednym z warunków minimalizacji zagrożenia powodziowego powiatu będzie zwiększenie retencji zbiornikowej, która jest zbyt mała i nie pozwala na znaczące wyrównanie odpływów. Działania te będą obejmowały zarówno odbudowę i remonty zdemastrowanych obiektów, jak również realizację całkowicie nowych przedsięwzięć. Służyć będą także kształtowaniu zasobów wodnych głównie na terenach wiejskich, w tym rolniczych i leśnych jak też cennych przyrodniczo, predysponowanych do aktywizacji turystyki i rekreacji. Wszystkie działania zmierzające do jej zwiększenia powinny być realizowane w odniesieniu do realizowanego już „Programu małej retencji dla województwa świętokrzyskiego”, który na terenie powiatu kieleckiego zakłada budowę i odbudowę 11 zbiorników o łącznej pojemności 13,83 mln m³. Ważnym elementem w poprawie bilansu wodnego będzie odbudowa zbiornika „Borków” na Czarnej Nidzie.

Plany zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonach zbiorników wodnych i związane z nimi prognozy skutków oraz oceny wpływu inwestycji na środowisko uwzględniać muszą katastrofy zapór piętrzących. Konieczne będzie wprowadzenie stosownych zakazów i ograniczeń użytkowania na tych obszarach.

Wykonanie specjalistycznych operatów weryfikujących braki rozpoznania zasięgu terenowego ewentualnych zagrożeń powodziowych na obszarach gmin. Jeśli takie zagrożenia zostaną udokumentowane należy wyeliminować możliwość dopuszczenia lokalizacji nowej zabudowy i kolizyjnego zagospodarowania w granicach terenów zalewowych – stosownie do wymogów określonych w operatach i w przepisach szczegółowych. Powyższe zostało już uwzględnione w niektórych opracowaniach dla gmin Mniów - wskazane w „Studium...”, a sprawny system zabezpieczeń przeciwpowodziowych jako cel szczegółowy – operacyjny w „Strategii ekorozwoju gminy Piekoszów”.